

GSD, mapování, postup při kontrolách ve spektru

„Metodika pro měření a vyhodnocení datových parametrů sítí elektronických komunikací“

Pavel Zahradník

Český telekomunikační úřad

Odbor kontroly a ochrany spotřebitele

Plzeň, 15. září 2016

Český telekomunikační úřad

Úvod do problematiky

Metodické postupy:

1. Měření mobilních sítí (LTE, UMTS, GSM)
 - a) Pokrytí, splnění aukčních podmínek
 - b) Stížnosti spotřebitelů
2. Měření pevných sítí
 - a) Stížnosti spotřebitelů (RFC6349)
 - b) NGA (RFC6349, Y.1564)
 - i. Geografické mapování – spory (příloha č. 3)
 - ii. Splnění dotačních podmínek (příloha č. 4)

Účel metodiky

Metodické postupy:

1. Reklamace datových služeb (stížnosti spotřebitelů)
→ příloha P1
2. Návrh (dimenzování) datových sítí
→ příloha P2
3. Ověřování NGA sítí pro účely splnění dotačního titulu
→ příloha P3
4. Ověřování NGA sítí pro účely ochrany investic
→ příloha P4

Měřené parametry

Jaké parametry v pevných sítích měřit?

Table 2: Relevance of Technical parameters for the evaluation of typical IAS

Service/Application	Data transmission speed		Delay	Delay variation	Packet loss	Packet error
	Downstream	Upstream				
Browse (text)	++	-	++	-	+++	+++
Browse (media)	+++	-	++	+	+++	+++
Download file	+++	-	+	-	+++	+++
Transactions	-	-	++	-	+++	+++
Streaming media	+++	-	+	-	+	+
VoIP	+	+	+++	+++	+	+
Gaming	+	+	+++	++	+++	+++

- : not relevant

+: slightly relevant

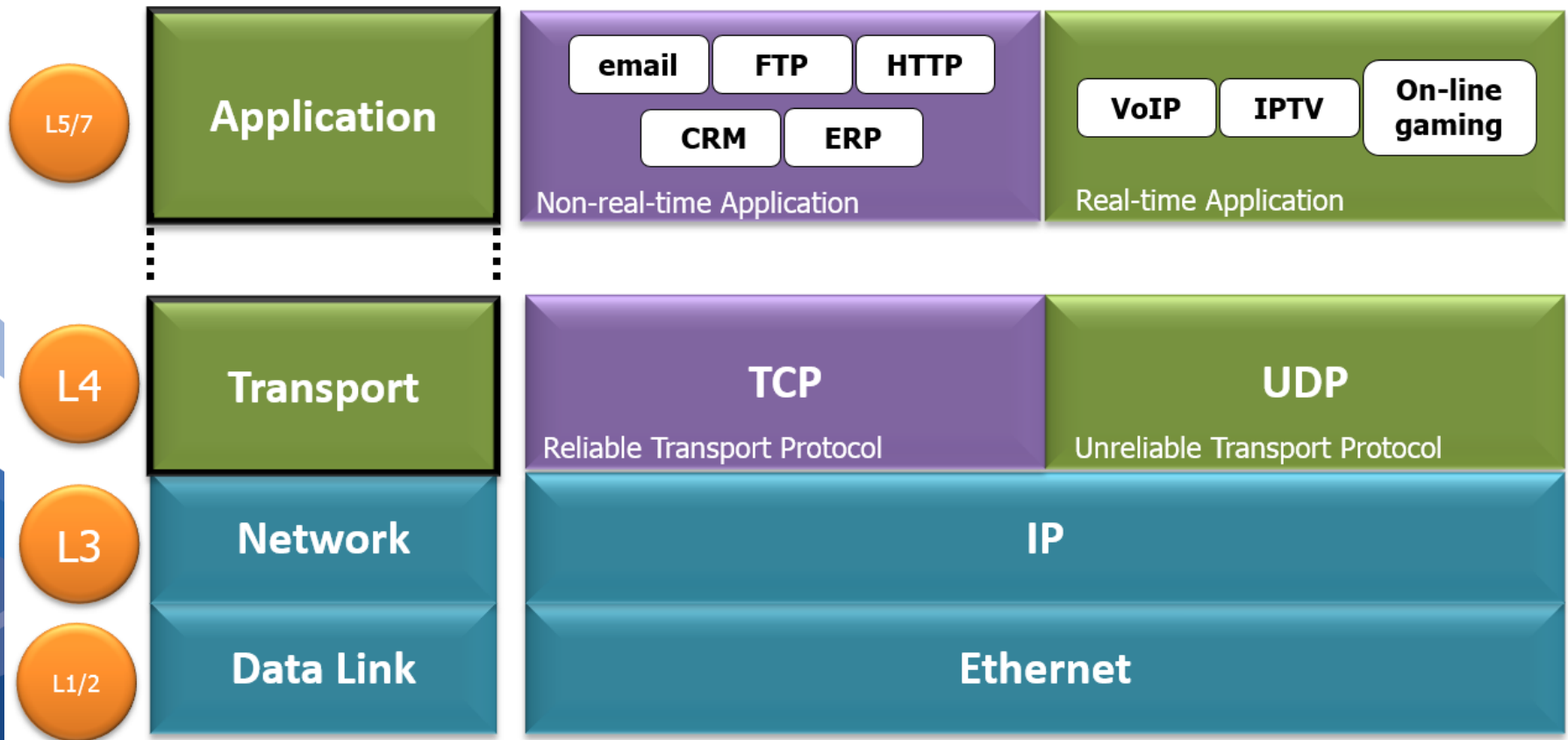
++: relevant

+++: strongly relevant

Source: Based on ETSI EG 202 057-4, ITU-T Rec. Y.1541 and ITU-T Rec. G.1010

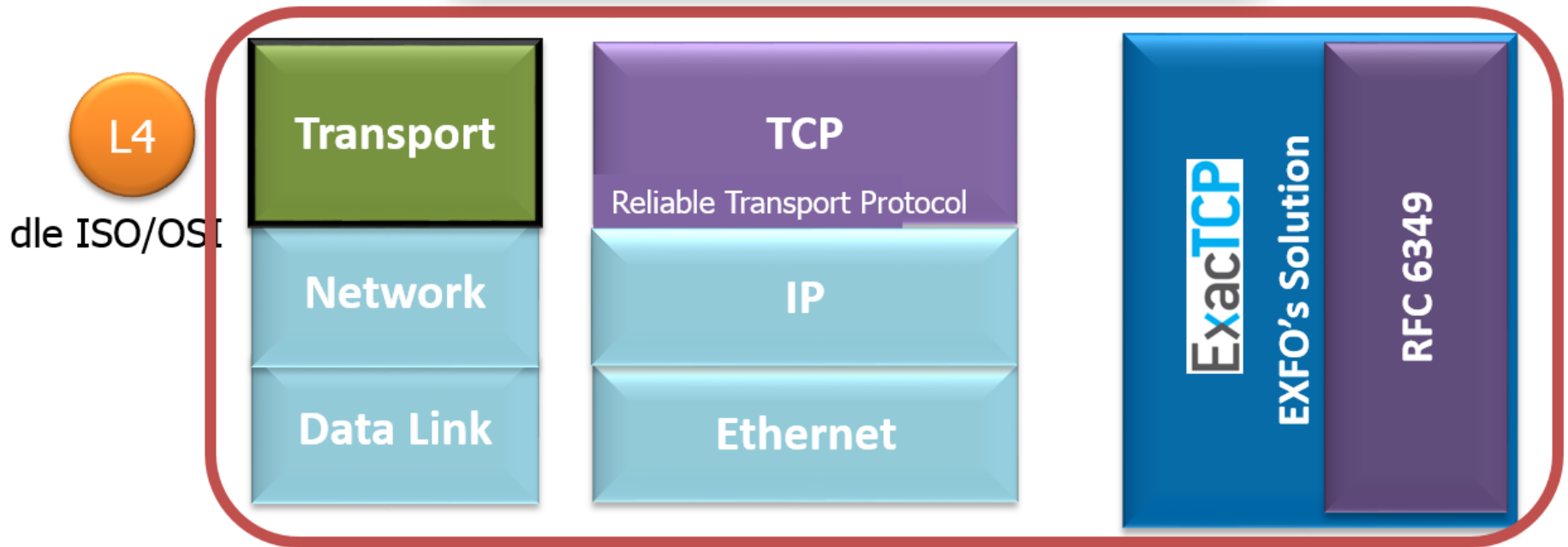
Měřené služby

Jaké služby v pevných sítích měřit?

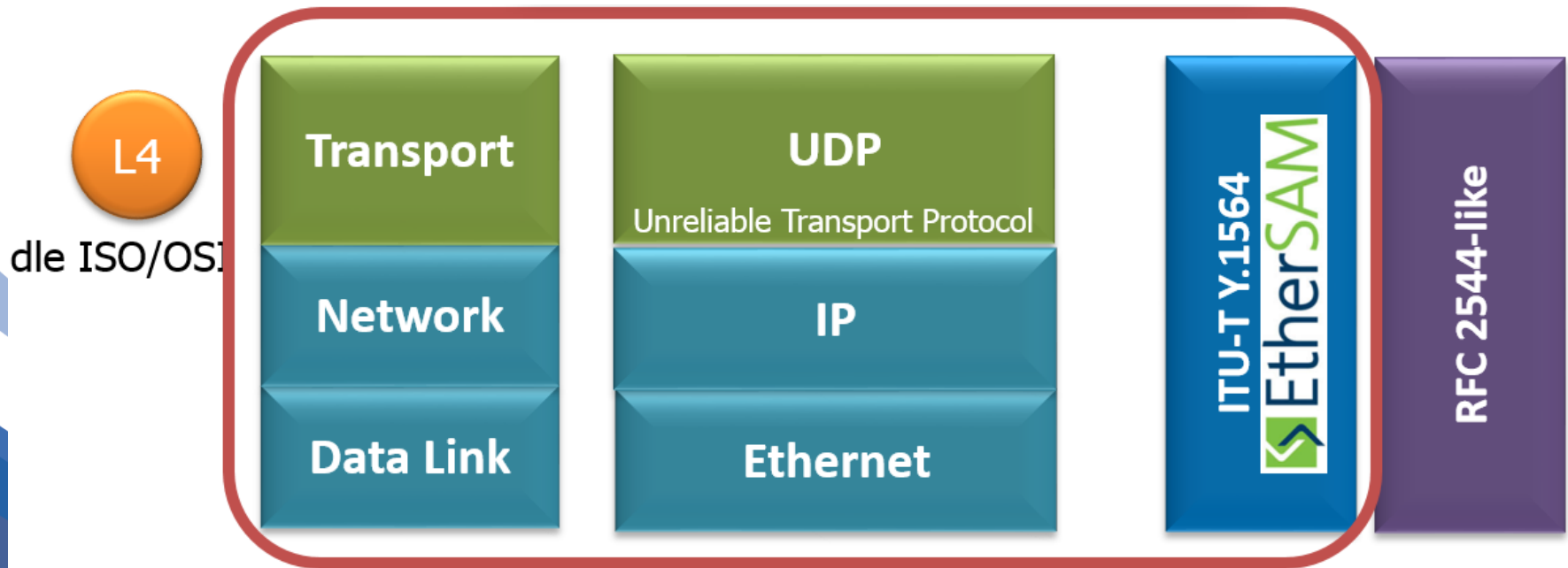
Měřicí metody – IETF RFC6349

Jak měřit „ne-realtimový“ provoz?

Měřicí metody – ITU-T Y.1564

Jak měřit „realtimový“ provoz a provádět aktivační měření?

Ověřování stability

Jak stanovit prahy stabilního připojení?

1. Stanovení z Y.1540, Y.1541
2. Stanovení pomocí MEF 23.1
→ Metro – Performance Tier 1 - Medium

Metro – Performance Tier 1 (< 250 km):

Metric	MEF 23.1 High	MEF 23.1 Medium	MEF 23.1 Low	TWC
Frame Delay (ms)	≤ 10	≤ 20	≤ 37	≤ 10
FDV (ms)	≤ 3	≤ 8	N/S	≤ 2
Frame Loss (%)	≤ 0.01	≤ 0.01	≤ 0.1	≤ 0.1
Availability (%)	TBD	TBD	TBD	99.99

Wide Area (Regional) – Performance Tier 2 (<1,200 km):

Metric	MEF 23.1 High	MEF 23.1 Medium	MEF 23.1 Low	TWC
Frame Delay (ms)	≤ 25	≤ 75	≤ 125	≤ 25
FDV (ms)	≤ 8	≤ 40	N/S	≤ 4
Frame Loss (%)	≤ 0.01	≤ 0.01	≤ 0.1	≤ 0.1
Availability (%)	TBD	TBD	TBD	99.99

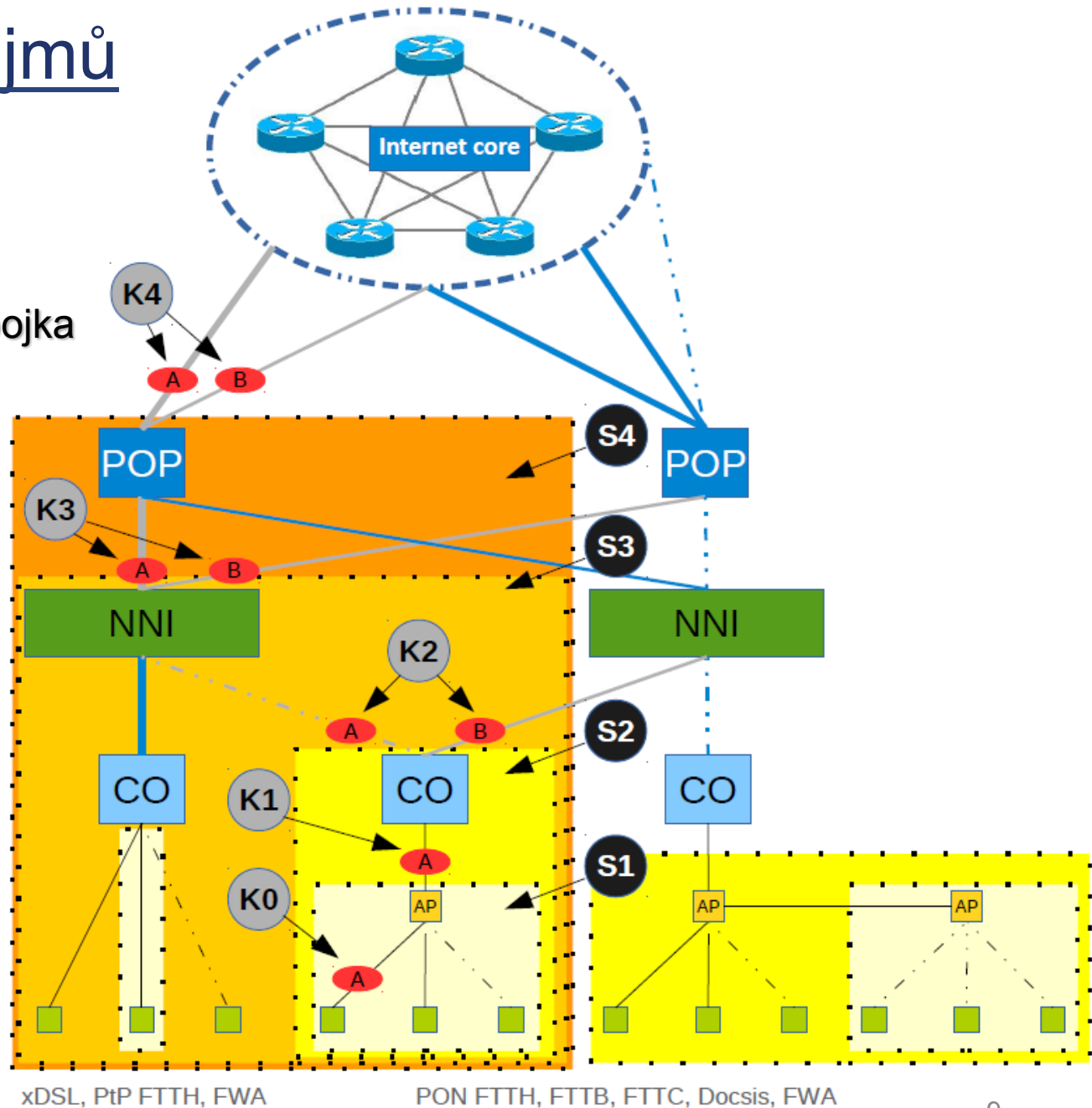
National (Continental) – Performance Tier 3 (< 7,000 km):

Metric	MEF 23.1 High	MEF 23.1 Medium	MEF 23.1 Low	TWC
Frame Delay (ms)	≤ 77	≤ 115	≤ 230	≤ 125
FDV (ms)	≤ 10	≤ 40	N/S	
Frame Loss (%)	≤ 0.025	≤ 0.025	≤ 0.1	≤ 0.1
Availability (%)	TBD	TBD	TBD	

Definice pojmů

Sdílený segment
Koncentrátör
Telekomunikační přípojka

Měření zatížené a nezatížené sítě

Jak měřit (dimenzovat) síť před spuštěním?

- Zatížená síť = síť v reálném provozu s účastníky
- Nezatížená síť = síť bez reálného provozu a bez účastníků

Problematiky:

1. Různé výsledky měření zatížené a nezatížené sítě
2. Odhad kapacit pro splnění parametrů zatížené sítě
3. Odhad přípustné agregace ve sdílených segmentech (tzn. i stanovení max. přípustného sdílení pro dané technologie)

→ Definice agregační křivky ve sdílených segmentech

Agregační funkce – „verze 1.0“

Jak stanovit přípustné množství sdíleného provozu?

$$H \downarrow Z (N \downarrow S) \cong A \uparrow - 1 (N \downarrow S, H \downarrow Z) \cdot H \downarrow N (N \downarrow S, H \downarrow Z)$$

$$A(N \downarrow S, H \downarrow Z) = A \downarrow P (N \downarrow S) + A \downarrow S (N \downarrow S) \quad A \downarrow P (N \downarrow S) = 1 + N \downarrow S \uparrow 0,2 - N \downarrow S \uparrow - 0,6$$

$$A \downarrow S (N \downarrow S) = C \downarrow T \cdot (N \downarrow S - 1)$$

- $N \downarrow S$ - počet účastníků v daném segmentu sítě, kteří sdílejí zdroje
- $H \downarrow Z$ - parametr zatížené sítě s $N \downarrow S$ účastníky
- $H \downarrow N$ - parametr nezatížené sítě s předpokládanými $N \downarrow S$ účastníky
- A - agregační funkce
- $A \downarrow P$ - náhodná („peaková“) část agregační funkce
- $A \downarrow S$ - statistická část agregační funkce
- $C \downarrow T$ - koeficient nárůstu ustáleného toku

Agregační funkce – „verze 0.1“

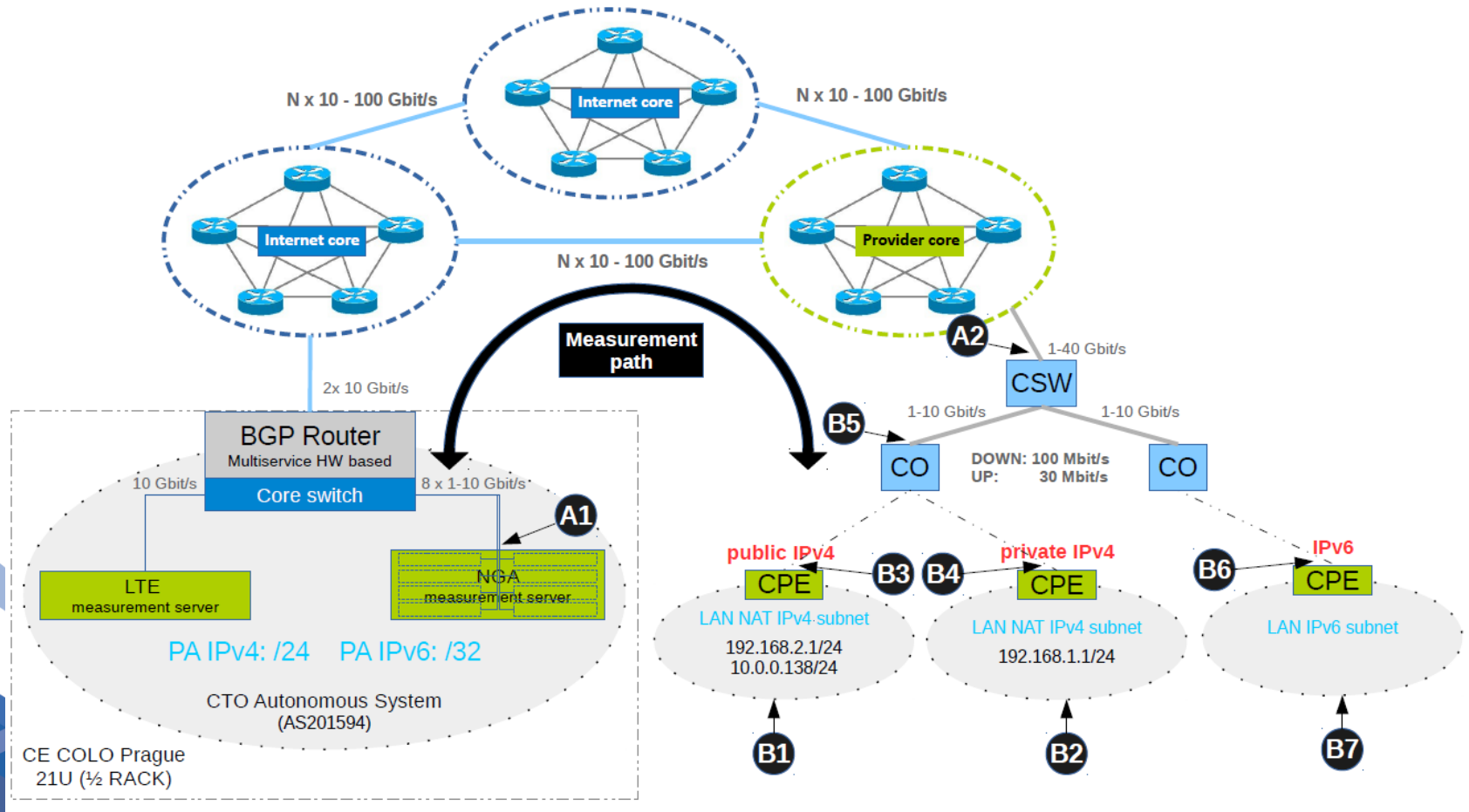
Jak stanovit přípustné množství sdíleného provozu?

N_s	A_p	A_s	A	$H_N (H_z = 10 \text{ Mb/s})$	$H_N (H_z = 30 \text{ Mb/s})$	$H_N (H_z = 100 \text{ Mb/s})$
1	1,000	0,000	1,00	10,00	30,00	100,00
2	1,489	0,005	1,49	14,94	44,82	149,39
5	1,999	0,020	2,02	20,19	60,57	201,90
10	2,334	0,045	2,38	23,79	71,36	237,87
20	2,655	0,095	2,75	27,50	82,50	274,98
50	3,091	0,245	3,34	33,36	100,08	333,61
64	3,215	0,315	3,53	35,30	105,90	352,99
100	3,449	0,495	3,94	39,44	118,31	394,38
128	3,585	0,635	4,22	42,20	126,59	421,96
200	3,844	0,995	4,84	48,39	145,16	483,88
256	3,996	1,275	5,27	52,71	158,12	527,05
500	4,442	2,495	6,94	69,37	208,10	693,67
1 000	4,965	4,995	9,96	99,60	298,81	996,02

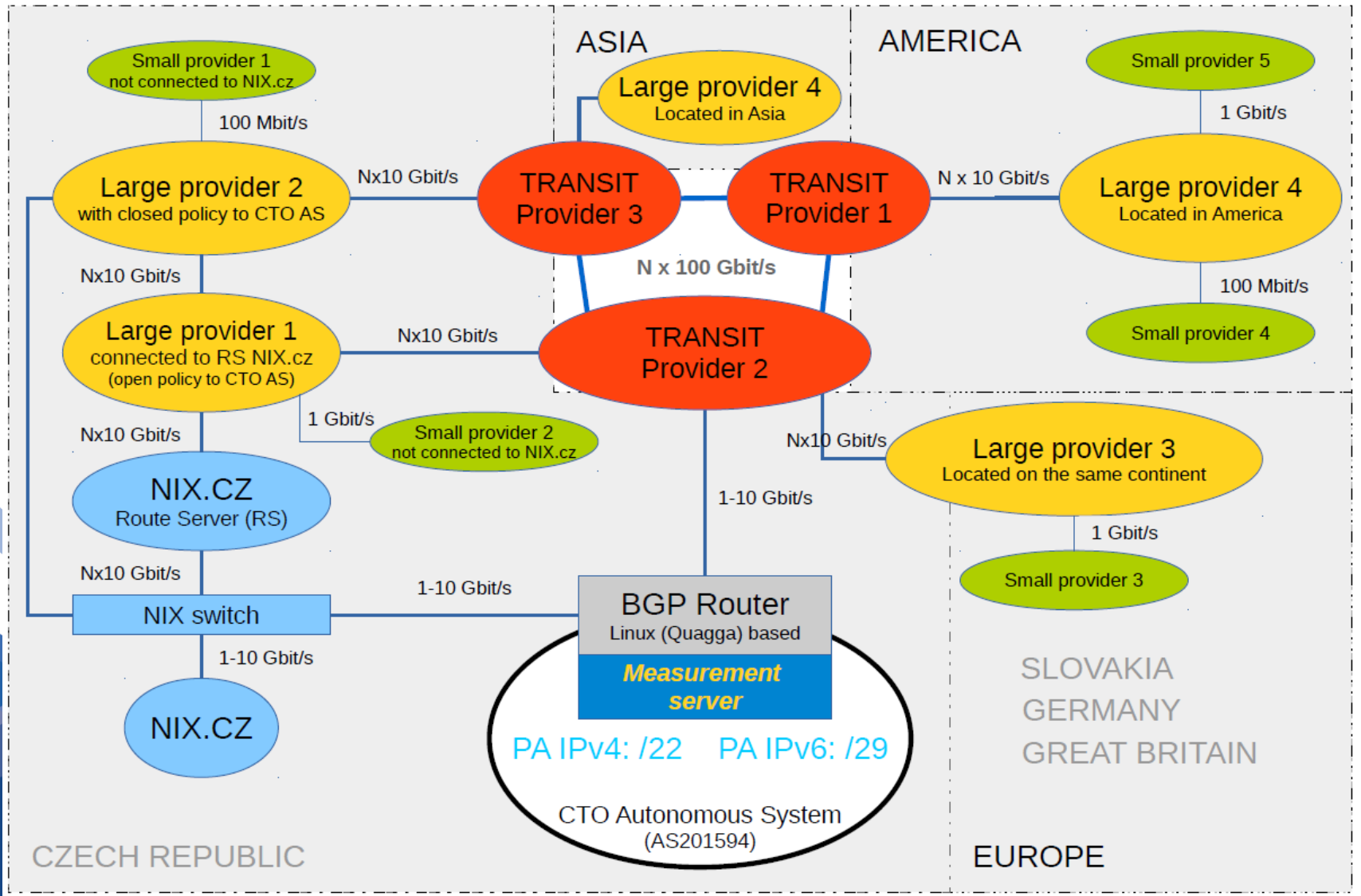
* Hodnoty pro koeficient nárůstu ustáleného toku $CIT = 0,005$

Měřicí scénáře

Měřicí systém

Demarkační body měření

Odkud kam (kde) měřit?

1. Měření mezi dvěma body
 - 1. demarkační bod
 - rozhraní měřicího serveru v AS ČTÚ (v odůvodněných případech lze i jinak – vyhrazené linky, měření po segmentech apod.)
 - 2. demarkační bod
 - předávací rozhraní služby u zákazníka (či rozhraní co nejbližší k němu), případně v odůvodněných případech lze i jinak
2. Měření v režimu zákaznického terminálu
 - Typicky měření IPTV, VoIP apod.
3. Měření v průchozím režimu
 - Sledování provozu, troubleshooting

Měřicí sekvence a doporučení

- **Měřicí sekvence**
 - Měření by mělo trvat alespoň 15 min (u stabilních linek alespoň 2 minuty)
 - Měření by mělo být prováděno v pracovní dny (min. 1 měření „ve špičce“ a min. 1 měření „mimo špičku“)
- **Doporučení**
 - **Měřená síť je pod cizí správou** a měření není s provozovatelem služby nikterak koordinováno
 - TCP – IETF RFC 6349, výjimečně i UDP - ITU-T Y.1564
 - **Měřená síť je pod vlastní správou** či je měření koordinováno s provozovatelem služby
 - Možné realizovat měření i pomocí UDP – ITU-T Y.1564

Metodika ke stažení

- <https://www.ctu.cz/workshop-metodika-mereni-3-8-2016>
- <https://www.ctu.cz/mereni-rychlosti-prenosu-dat>

Metodiky pro NGA

Co bude potřeba ověřovat?

1. Formální a faktické ověření a zhodnocení deklarovaných dat
 - použitá technologie, počet účastníků, topologie sítě, kapacita spojů, použité prvky sítě apod.
2. Kalkulace agregačních křivek pro dané sdílené segmenty
3. Zhodnocení přípustné agregace pro „teoreticky stabilní“ poskytování služeb v jednotlivých sdílených segmentech sítě
4. Faktické zátěžové měření reálné rychlosti a stability služeb (doporučení ITU-T Y.1564) s předpokladem zatížení dle příslušných agregačních křivek.
5. Zhodnocení stability připojení na základě standardů MEF 23.1, Y.1541

Děkuji za pozornost.

EMAIL: zahradnikp@ctu.cz
GSM: +420 773 606 985
TEL: +420 224 004 653

